

سرفصل درس «متون تفسیری»

۱. معرفی درس و منطق آن:

درس متون تفسیری، درسی است که دانشجو در آن، با تفاسیر اسلامی آشنا می‌شود. در این درس به تحلیل ادبی و معنایی آیات قرآن کریم بر اساس تفاسیر مختلف، به ویژه تفاسیر ادبی، پرداخته می‌شود. از آن‌جا که در رشته آموزش زبان عربی، به متون اسلامی توجه خاص می‌شود و قرآن کریم، غنی‌ترین و فصیح‌ترین متون اسلامی به شمار می‌رود، آشنایی دانشجویان با این متن ارزشمند دینی ضروری است.

نام درس به فارسی: متون تفسیری نام درس به انگلیسی: Interpretive Texts	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: دکتری زبان و ادبیات عربی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: ۱- در فهم و درک جایگاه ادبی قرآن کریم و اسرار آن مهارت یابد. ۲- مباحث ادبی تفاسیر ادبی را تحلیل و ارزیابی نموده و با هم مقایسه کند.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: بررسی و تحلیل متون منتخبی از تفاسیر ادبی معروف قدیم

- الکشاف
- التبیان فی تفسیر القرآن
- مجمع البیان فی تفسیر القرآن
- البحر المحیط فی التفسیر
- أنوار التنزیل وأسرار التأویل
- جوامع الجامع

فصل دوم: بررسی و تحلیل متون منتخبی از تفاسیر ادبی معروف جدید

- المیزان
- فی ظلال القرآن
- الوجیز فی تفسیر القرآن العزیز

فعالیت یادگیری:

متون متناسبی از تفاسیر مهم، به ویژه تفاسیر ادبی، انتخاب می‌شود و با مشارکت فعال دانشجویان، مورد بررسی، ارزیابی و تحلیل قرار می‌گیرد.

تکالیف عملکردی:

از هر کدام از دانشجویان خواسته می‌شود یک سوره از قرآن کریم را در تفاسیر گوناگون، با محوریت نکات ادبی، بررسی، تحلیل و مقایسه نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

فراهم آوردن فرصت‌های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی، نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ‌های مربوط به پرسش‌های مطرح شده است. در این درس، آموزش‌های کلاس درس با محوریت استاد انجام می‌شود؛ هر چند که در هر جلسه درس، دانشجویان مشارکت دارند و موظف هستند بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع بپردازند و در مباحث شرکت نمایند. انجام فعالیت‌های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و به-کارگیری آموخته‌ها در موقعیت‌های آموزشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت‌ها می‌باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- ۱- الزمخشري، محمود (۲۰۰۹م). الکشاف عن حقائق التنزيل و عيون الأقاويل في وجوه التأويل. بيروت: دارالمعرفة.
- ۲- الطوسي، محمد بن الحسن (۱۴۳۱هـ). التبيان في تفسير القرآن. قم: مؤسسة آل البيت (عليهم السلام) لإحياء التراث.
- ۳- الطبرسي، الفضل بن الحسن (۲۰۰۵م). مجمع البيان في تفسير القرآن. بيروت: دارالعلوم.
- ۴- الأندلسي، أبوحيان محمد بن يوسف (۲۰۱۰م). البحر المحيط في التفسير. بيروت: دارالفكر.
- ۵- البيضاوي، عبدالله بن عمر بن محمد بن علي الشيرازي (۲۰۱۵). أنوار التنزيل وأسرار التأويل. بيروت: دار إحياء التراث العربي.
- ۶- الطبرسي، الفضل بن الحسن (۱۴۲۳هـ). جوامع الجامع. قم: مؤسسة النشر الإسلامي.
- ۷- الطباطبائي، محمد حسين. الميزان في تفسير القرآن. قم: جماعة المدرسين في الحوزة العلمية.
- ۸- قطب، سيد (۲۰۰۸م). في ظلال القرآن. القاهرة: دارالشروق.
- ۹- العاملي، علي بن الحسين (۱۴۱۳هـ). الوجيز في تفسير القرآن العزيز. قم: دارالقرآن الكريم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش‌نیاز در این درس قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی انجام می‌گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ۵ نمره

ارزشیابی پایانی: ۱۵ نمره